

Faktaark 6 Brønnbåt

Bruk av brønnbåt til føring av fisk eller sortering innebærer en risiko for skader på anlegget. Manøvrering av brønnbåten inne i anlegget er en stor utfordring for skipper, da han ofte ikke er kjent med fortøyninger og lokale variasjoner i strømretning- og hastighet. Den vanligste formen for skade ved bruk av brønnbåt er riving av nota etter at den har vært i kontakt med propell eller at den rives av utstyr som benyttes til håndtering av fisk. I tillegg kommer mulige skader på fortøyninger under vann.

Planleggingsmøte

- Det skal utpekes en arbeidsleder for arbeidsoppgaven. Arbeidsleder er ansvarlig for koordinering og korrekt utførelse av prosedyrer.
- Arbeidsleder er pliktig til å sette seg inn i de rådende strøm og vindforhold, og må være kvalifisert til å ta riktige avgjørelser ved krisesituasjoner.
- Arbeidsleder skal gå gjennom de aktuelle prosedyrer for arbeidsoppgaven med samtlige impliserte arbeidere. Prosedyrene skal finnes i anleggets kvalitets håndbok.
- Arbeidsleder foretar en arbeidsfordeling og kontrollerer at samtlige har tilstrekkelig kompetanse for det oppdraget de settes til.
- Arbeidsgruppen avklarer eventuelt utstyrbehov og logistikk i forhold til dette.

Forberedelse

- Kontroller tidevannstabell og værmelding.
- Avtal med skipper om tidspunkt for ankomst og gi opplysninger om særskilte forhold.
- Stram opp fortøyninger. Løse tamper må ikke forekomme.
- Klargjør tamper for fortøyning, herunder også stormtamp som festes i et kryss i forbindelse med side- eller hovedfortøyning.
- Klargjør merd til det arbeidet som skal utføres. Fjern nettak, foringsautomater og slanger. Stram opphaler til dødfiskhåv, notlodd, bunnlodd og evt. notspiss.

Fortøyning

- Det bør tilstrebes at båten fortøyes med baugen opp mot strøm eller vind, alt avhengig av hva som er den viktigste faktoren for manøvrering.
- Brønnbåten må fortøyes på hensiktsmessig måte, men ikke under noen omstendigheter i rekkverk.
- Dersom brønnbåten kommer til anlegget med ballastvann i tankene må en sørge for at fortøyningene er stramme.
- Dersom brønnbåten kommer til anlegget uten ballastvann i tankene må en forberede haneføttene for utslakking. Det må også plasseres lodd på haneføttene for å forhindre at de kan suges inn i propellene.

Pumping/håving

- Sørg for korrekt innfesting av renne eller slange for innpumping. Utstyret må monteres på en slik måte at det ikke utsetter flytekragen eller not for unødvendig slitasje.
- Juster lodd og vær oppmerksom på løsbukter som oppstår under opplining. Skader kan oppstå dersom notlin og tauverk kommer i truster eller propell.
- Bruk av kuleline og avkastnot må utføres på en slik måte at fisken ikke utsettes for unødig stress eller skade. Ta hensyn til at risttap medfører økt infeksjonsfare og redusert slaktekvalitet (bilde 1).
- Dersom det benyttes pumpe for uttak av fisk må denne brukes med varsomhet. Se til at det ikke oppstår riving som følge av skarpe kanter på trakt eller ved flens i overgangen mellom trakt og slange (bilde 2).
- Ved bruk av håv må denne være fri for skape kanter som kan føre til riving.

Fralegging

- Dersom nota ikke er tatt opp må denne sikres fra å komme i kontakt med båten. Løst notlin festes til opplinkingskroker, eller nota slippes ned igjen.
- Dersom det er vanskelige vær- eller strømforhold bør brønnbåten assisteres med slep under fralegging. Dette reduserer risikoen for skader på anlegget betraktelig (bilde 3 og 4).

Bilde 1 Utsetting av avkastnot.

Bilde 3 Tungt lastet brønnbåt før fralegging.

Bilde 2 Pumping av fisk fra merd.

Bilde 4 Slakk hanefot har blitt trukket inn i baugpropell.